

Dierenleed

In het kort

De leerlingen gaan onderzoek doen naar dierenleed veroorzaakt door plastic. Hierna maken ze een filmpje waarmee ze aandacht vragen voor dit probleem. Leerlingen denken na over hoe je mensen het beste bewust kunt maken van het dierenleed dat door plastic veroorzaakt wordt. Ze leren hoe verschillende aanpakken een verschillend effect kunnen hebben.

Onderdelen

Dit onderzoek bestaat uit:

- Introductieles plasticsoep (optioneel). Wij raden je aan om deze les te doen met de klas voordat je start met de challenge Dierenleed. Zie bit.ly/PSFVMBOK
- Klassikale digibordles Dierenleed.
Hiermee loop je stap-voor-stap door het onderzoek heen. Leerlingen zien verschillende voorbeelden van filmpjes en gaan daarna zelf een maken.

Tijdsduur

3 tot 4 lessen of een dagdeel:

- Introductieles plasticsoep (optioneel): 30 minuten
- Instructie challenge Dierenleed: 30 minuten
- Filmpjes opnemen door leerlingen: 30 minuten
- Filmpjes bewerken en monteren door leerlingen: 30 minuten
- Filmpjes klassikaal vertonen: 30 minuten

Sluit aan bij de vakken

- biologie, drama, maatschappijleer, mediawijsheid, media, mens & natuur, mens & maatschappij

Sluit aan bij de kerndoelen

👍 Nederlands

1. De leerling leert zich mondeling en schriftelijk begrijpelijk uit te drukken.
7. De leerling leert een mondelinge presentatie te geven.

👍 Mens en natuur

30. De leerling leert dat mensen, dieren en planten in wisselwerking staan met elkaar en hun omgeving (milieu), en dat technologische en natuurwetenschappelijke toepassingen de duurzame kwaliteit daarvan zowel positief als negatief kunnen beïnvloeden.
31. De leerling leert onder andere door praktisch werk kennis te verwerven over en inzicht te verkrijgen in processen uit de levende en niet-levende natuur en hun relatie met omgeving en milieu.
35. De leerling leert over zorg en leert zorgen voor zichzelf, anderen en zijn omgeving, en hoe hij de veiligheid van zichzelf en anderen in verschillende leefsituaties (wonen, leren, werken, uitgaan, verkeer) positief kan beïnvloeden.

👍 Mens en maatschappij

36. De leerling leert betekenisvolle vragen te stellen over maatschappelijke kwesties en verschijnselen, daarover een beargumenteerd standpunt in te nemen en te verdedigen, en daarbij respectvol met kritiek om te gaan.
38. De leerling leert een eigentijds beeld van de eigen omgeving, Nederland, Europa en de wereld te gebruiken om verschijnselen en ontwikkelingen in hun omgeving te plaatsen.
39. De leerling leert een eenvoudig onderzoek uit te voeren naar een actueel maatschappelijk verschijnsel en de uitkomsten daarvan te presenteren.
42. De leerling leert in eigen ervaringen en in de eigen omgeving effecten te herkennen van keuzes op het gebied van werk en zorg, wonen en recreëren, consumeren en budgetteren, verkeer en milieu.

Sluit aan bij de eindtermen profielen

👍 Dienstverlening en Producten:

- P/D&P/4.2 Een film maken

👍 Groen:

- P/GR/1.3.6 de gezondheid van dieren beoordelen en het welzijn van dieren beoordelen en beïnvloeden.
- P/GR/3.3.4/5 een educatieve activiteit organiseren over planten, dieren en de herkomst van natuurlijke producten.

👍 Media, Vormgeving en ICT

- P/MVI/1.1 een audiovisuele (AV) productie van 2 tot 3 minuten maken van script tot film en deze presenteren.
- P/MVI/1.2 een AV animatie van 20 seconden maken en presenteren van script tot eind-product

Leerdoelen

- 👉 De leerlingen kunnen uitleggen welke problemen plasticafval en plasticsoep opleveren voor dieren.
- 👉 De leerlingen leren een ingewikkelde boodschap op een heldere manier te verwoorden door een filmpje te maken.
- 👉 De leerlingen leren dat je boodschappen op verschillende manieren kan brengen.

Voorbereiding

- 👉 Verdiep je in filmpjes die in het verleden viral zijn gegaan om de leerlingen te inspireren.
Zoals:
 - In My Feelings: www.youtube.com/watch?v=WE21RSc7jwg (2,5 minuten)
 - Yanny vs. Laurel: www.youtube.com/watch?v=7X_WvGAhMIQ (0,5 minuut)
 - Ice Bucket Challenge: www.youtube.com/watch?v=XS6ysDFTbLU (1,5 minuut)
- 👉 Bekijk de volgende video's:
 - Walvis wordt gered (Engels): www.youtube.com/watch?v=yyPH0jjexh0 (8 minuten)
 - Zeedieren (Engels): www.youtube.com/watch?v=zhksqkC6WV0 (1,5 minuut)
 - Het Klokhuis: schooltv.nl/video/het-klokhuis-plastic-en-dieren (15 minuten)
 - Coastwatch - Strandafval: vimeo.com/21591601 (5 minuten)
 - Vogel (Engels): www.youtube.com/watch?v=tCRT2hEy_Z0 (1 minuut)
- 👉 Deze digibordles heeft een interactieve optie 'devices in de klas'. Vraag de leerlingen hun telefoon of tablet mee te nemen naar de les. Indien je liever geen telefoon of tablet gebruikt tijdens de les dan kan dat ook.
- 👉 Indien je kiest voor de interactieve optie 'devices in de klas', dan worden er gedurende de hele les quizvragen gesteld.
Advies: gebruik deze interactieve optie alleen bij een klas van max. 30 leerlingen.
- 👉 Leerlingen kunnen zich eenvoudig met hun telefoon aanmelden op **LessonUp.app**. Hier wordt gevraagd naar een pincode (deze verschijnt vanzelf vóór slide 6 en staat ook links onderin het scherm). Leerlingen die zich aanmelden onder een valse naam kunnen door de docent verwijderd worden.
- 👉 Leerlingen die geen telefoon hebben kunnen met een andere leerling meedoen.
- 👉 Indien 'devices in de klas' aan staat, dan kan je ook kiezen voor **geluid** aan/uit en **deel scherm** aan/uit. Verderop kan je kiezen of je de tussenstand wilt tonen na elke vraag. Dit zorgt voor een extra competitie element, maar kan ook afleidend werken.
Advies: zet 'tussenstand tonen' UIT en 'sluit voor nieuwe deelnemers' AAN.

Lesuitvoering

- 👉 **Slide 4:** Hier wordt hetzelfde filmpje vertoond als in de Introductieles, maar er worden andere vragen gesteld. Je kan hier ook doorklikken naar de vragen als jullie het filmpje kort geleden gezien hebben.
- 👉 **Slide 8:** Hier wordt gevraagd om emoties. Hiermee wordt bedoeld wat er met ze gebeurt als ze naar zo'n filmpje kijken. Komt het aan?
- 👉 **slide 12-14:** In dit filmpje komen veel beelden voor van stervende en dode zeevogels. Misschien goed om leerlingen hier van te voren op te wijzen.
- 👉 **Slide 20:** De leerlingen gaan uitrekenen hoeveel er in verhouding in hun eigen maag zou zitten aan plastic. Afhankelijk van hoeveel leerlingen wegen kunnen ze voor zichzelf uitrekenen hoeveel plastic dit zou zijn. Je kunt ook een gemiddeld mens nemen en dan de berekening klassikaal nakijken.
Nurdles (of pellets) zijn kleine plastic korrels die gebruikt worden als grondstof voor plastic producten.
Een gemiddelde Nederlandse man weegt 85 kg = 85.000 gram

Antwoorden:

Soort plastic	Stormvogel weegt 700 gram		Mens weegt 85.000 gram
1. Plastic korrels (nurdles of pellets)	3 stuks	0,065 gram	7,9 gram
2. Plastic zak /folie (velvormig)	4 stuks	0,014 gram	1,7 gram
3. Draad (vislijn/net/touw)	2 stuks	0,011 gram	1,3 gram
4. Piepschuim (of schuimrubber)	7 stuks	0,042 gram	5,1 gram
5. Scherven (plastic stukjes)	17 stuks	0,153 gram	18,6 gram
6. Overig (ballon of rubber)	2 stuks	0,027 gram	3,3 gram
Totaal		0,312 gram	37,9 gram

Totaal in de maag van een mens: $0,312 : 700 \times 85.000 = 37,9$ gram

TIP: Misschien leuk om dit gewicht aan plastic mee te nemen en in een bakje te doen, zodat leerlingen dit ook echt kunnen zien.

- 👉 **Slide 23:** Help de leerlingen bij het omschrijven van hun doel.
Bijvoorbeeld:
- We maken een filmpje waarin we de kijkers informeren over hoe je dierenleed door plasticsoep kunt voorkomen.
Op basis hiervan kunnen ze hun idee verder uitwerken. Het filmpje mag niet te lang duren, vandaar dat de boodschap duidelijk moet zijn.
- 👉 **Slide 26:** Vertel de leerlingen dat ze alleen beeldmateriaal mogen gebruiken waarin personen niet herkenbaar in beeld zijn.

Vervolg lesuitvoering

- 👉 **Slide 28:** Maak de leerlingen bewust van de mogelijkheden die ze hebben:
 - Willen ze monteren op de laptop? Wat hebben ze daarvoor nodig?
 - Is hun plan haalbaar? Houd het kort en behapbaar. Een filmpje van een minuut is soms al genoeg.
- 👉 **Slide 30:** Deel het resultaat van je challenge met de Plastic Soup Foundation!

Als de leerlingen kans willen maken op een prijs dan moeten zij een filmpje over de challenge maken van maximaal 3 minuten. Vanwege de privacywetgeving (AVG) accepteert de Plastic Soup Foundation alleen inzendingen waarin personen niet herkenbaar in beeld zijn.

Lees hiervoor de filmtips op de laatste pagina van het werkblad.

Filmpjes die niet aan de privacywet voldoen komen niet in aanmerking voor prijzen! Controleer de filmpjes dus goed voordat deze online worden gezet. De leerling of docent plaatst vervolgens de filmpjes openbaar op YouTube met de hashtags #PSFChallenge en #Dierenleed.

Let op: geef deze hashtags pas aan de leerlingen nadat je het filmpje gecontroleerd hebt. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de school – dus wees hier alert op.

De creatiefste filmpjes die goed aansluiten bij de missie van de Plastic Soup Foundation maken kans op bijzondere prijzen. Zie voor de actuele prijzen de website hier: bit.ly/VOprijzen
- 👉 **Slide 31:** Evaluatie

Na afronding van de challenge evalueer je met de klas:

 - Wat hebben de leerlingen geleerd?
 - Hoe interessant vonden zij de challenge?
 - Welke oplossingen heeft de klas bedacht?
 - Wat kunnen en gaan de leerlingen zelf doen aan dit probleem?

TIP: Houd de evaluatie heel concreet, bijvoorbeeld met een poster. Zo blijven alle leerlingen actief betrokken.

Deze challenge sluit goed aan bij

- 👉 **Plasticdebat:** hierin vertegenwoordig je een belangengroep en overtuig je de andere belangengroepen van jouw standpunten over plastic.
- 👉 **Plasticvrije toiletta's:** je checkt jouw toiletta's op microplastics en plastic wegwerpverpakkingen. Je bedenkt en maakt plasticvrije alternatieven.

Evaluatieformulier

- 👉 Wij horen graag wat jullie van de les en challenge vonden. Vul s.v.p. het evaluatieformulier in over deze challenge. Dit kost niet meer dan vijf minuten. Zie: bit.ly/evaluatievmbo

Bijlagen challenge Dierenleed:
Plastic lunch